

EL

EL

EL

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 18.11.2010
COM(2010) 668 τελικό

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΣΤΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ**

**Στρατηγική προετοιμασίας των γειτονικών χωρών για προσχώρηση στις συμβάσεις ΕΚ-
ΕΖΕΣ του 1987 περί του καθεστώτος κοινής διαμετακόμισης και περί της
απλούστευσης των διατυπώσεων κατά τις εμπορευματικές συναλλαγές**

EN

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΣΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Στρατηγική προετοιμασίας των γειτονικών χωρών για προσχώρηση στις συμβάσεις ΕΚ-ΕΖΕΣ του 1987 περί του καθεστώτος κοινής διαμετακόμισης και περί της απλούστευσης των διατυπώσεων κατά τις εμπορευματικές συναλλαγές

1. ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΤΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ – ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ

- 1.1. Τα συμβαλλόμενα μέρη στις συμβάσεις του 1987 για την κοινή διαμετακόμιση και την απλούστευση των διατυπώσεων κατά τις εμπορευματικές συναλλαγές¹ είναι σήμερα τέσσερα (Ευρωπαϊκή Ένωση, Ισλανδία, Νορβηγία, Ελβετία²), εκπροσωπούν δε 30 χώρες. Από τότε που τέθηκαν σε ισχύ, οι συμβάσεις αυτές απέδειξαν την αξία τους ως μέσα διευκόλυνσης των συναλλαγών, εφόσον αφενός καθιερώνουν κοινή διαδικασία κυκλοφορίας των εμπορευμάτων υπό τελωνειακή επιτήρηση με την οποία αποφεύγονται οι καθυστερήσεις κατά τη διέλευση των συνόρων και, αφετέρου, εναρμονίζουν το έντυπο της διασάφησης για το σύνολο των τελωνειακών καθεστώτων εξαγωγής, εισαγωγής και διαμετακόμισης.
- 1.2. Απαντώντας στις συστάσεις που διατύπωσε τον Φεβρουάριο 1997 η εξεταστική επιτροπή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για το καθεστώς κοινοτικής διαμετακόμισης, η Επιτροπή ανέλαβε τη δέσμευση να μην προτείνει νέα επέκταση των συμβάσεων πριν από τη μεταρρύθμιση και τη μηχανοργάνωση των καθεστώτων κοινοτικής και κοινής διαμετακόμισης. Το νομοθετικό μέρος της μεταρρύθμισης των καθεστώτων διαμετακόμισης εφαρμόστηκε την 1^η Ιουλίου 2001. Το σχετικό λειτουργικό πλαίσιο έχει τεθεί σε ισχύ, η διαμετακόμιση έχει μηχανοργανωθεί και έχουν τεθεί σε ισχύ περαιτέρω νομοθετικές ρυθμίσεις για την διεκπεραίωση της απλής διαδικασίας διαμετακόμισης με τρόπο ηλεκτρονικό³.
- 1.3. Το 2001, η Επιτροπή πρότεινε στρατηγική⁴ προσχώρησης στις συμβάσεις για χώρες οι οποίες ήταν τότε υποψήφιες για προσχώρηση στην ΕΕ⁵, στην οποία καθορίζονταν οι προϋποθέσεις προσχώρησης τις οποίες οφείλει να πληροί προηγουμένως μια χώρα. Η ανακοίνωση εστίαζε στις υποψήφιες για ένταξη στην ΕΕ χώρες επειδή θεωρεί ότι η προσχώρηση στις συμβάσεις αποτελεί μέρος της σφαιρικής ενταξιακής στρατηγικής της ΕΕ και έδιδε ιδιαίτερη σημασία στα πρώτα στάδια εφαρμογής του νέου μηχανοργανωμένου καθεστώτος διαμετακόμισης (NCTS).

¹ Δημοσιεύτηκε στην ΕΕ L 226, της 13.8.1987, σ. 1 και ΕΕ L 134, της 22.5.1987, σ. 2.

² Σε ό,τι αφορά τις συμβάσεις, το Λιχτενστάιν θεωρείται μέρος του ελβετικού τελωνειακού εδάφους.

³ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1192/2008 της Επιτροπής, ΕΕ L 329, της 6.12.2008, σ. 1 και απόφαση αριθ. 1/2008 της μικτής επιτροπής ΕΚ-ΕΖΕΣ περί του καθεστώτος κοινής διαμετακόμισης, ΕΕ L 274, της 15.10.2008, σ. 1.

⁴ COM(2001) 289 τελικό.

⁵ Εσθονία, Λετονία, Λιθουανία, Βουλγαρία, Ρουμανία, Σλοβενία και Τουρκία.

Μετά τη διεύρυνση της ΕΕ το 2004, η Τουρκία, η οποία συνεχίζει τις προετοιμασίες για την προσεχή προσχώρησή της στις συμβάσεις, είναι η μόνη χώρα η οποία σήμερα καλύπτεται από την ανακοίνωση του 2001.

- 1.4. Πρέπει να επιβεβαιωθεί η προοπτική προσχώρησης στις συμβάσεις για τις υποψήφιες για ένταξη στην ΕΕ χώρες, οι οποίες δεν ελήφθησαν υπόψη στην ανακοίνωση του 2001 (Κροατία και Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας) καθώς και για τις πιθανές υποψήφιες για ένταξη χώρες.
- 1.5. Σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στην ανακοίνωση του 2001 και τη δημιουργία ενός πλήρως λειτουργικού μηχανογραφημένου καθεστώτος διαμετακόμισης που παρέχει δυνατότητες καλύτερου ελέγχου του λειτουργικού κινδύνου, είναι πλέον δυνατό να εξετασθεί η ενδεχόμενη προσχώρηση στις συμβάσεις και άλλων γειτονικών χωρών, για τη διευκόλυνση των συναλλαγών.

Η επέκταση των συμβάσεων και σε άλλες χώρες που είναι ικανές να τις εφαρμόσουν είναι βεβαίως προς το συμφέρον της Ένωσης και των ευρωπαϊών εμπορευόμενων και θα προωθήσει την εναρμόνιση με το αντίστοιχο ενωσιακό κεκτημένο στην περιφέρεια. Προκειμένου να διατηρηθεί ο περιφερειακός χαρακτήρας των συμβάσεων, η ανακοίνωση πρέπει να καθορίσει τις χώρες που μπορούν να καταστούν συμβαλλόμενα μέρη και να προβλέψει επανεξέταση μετά από μια πενταετία, στο πλαίσιο της οποίας θα εκτιμηθεί αν και άλλες χώρες μπορούν ενδεχομένως να γίνουν συμβαλλόμενα μέρη.

- 1.6. Η Επιτροπή θα εξακολουθήσει να συνδράμει τις χώρες αυτές ενόσω προετοιμάζονται για προσχώρηση στις συμβάσεις υπό τις καλύτερες δυνατές προϋποθέσεις. Όταν αποφασίζεται η ετοιμότητα δεδομένης χώρας για προσχώρηση, δίδεται ιδιαίτερη προσοχή στις πλέον πρόσφατες εξελίξεις στην Ένωση σε ό,τι αφορά την εφαρμογή του εκσυγχρονισμένου Κοινοτικού Τελωνειακού Κώδικα και στις πιθανές συνέπειες που αυτή έχει για τις συμβάσεις καθώς και στις συναφείς πτυχές των διαπραγματεύσεων για μια σφαιρική και σε βάθος συμφωνία ελευθέρων συναλλαγών με τη δεδομένη χώρα.

2. ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΕΠΕΚΤΑΣΗΣ ΤΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

- 2.1. Η επέκταση των συμβάσεων ΕΚ-ΕΖΕΣ του 1987 περί του καθεστώτος κοινής διαμετακόμισης και περί της απλούστευσης των διατυπώσεων κατά τις εμπορευματικές συναλλαγές σε νέους εταίρους, οι οποίοι είναι ικανοί να τις εφαρμόσουν, είναι προς το συμφέρον της Ένωσης και των ευρωπαϊκών εμπορικών συναλλαγών. Θα δώσει ώθηση στις συναλλαγές και θα περιορίσει τη συμφόρηση στα σύνορα.

Η επέκταση των συμβάσεων εναρμονίζεται με την ανακοίνωση για την Ευρωπαϊκή Πολιτική Γειτονίας⁶, στην οποία υπογραμμίζεται ότι η προσέγγιση των νομοθεσιών στα τελωνειακά θέματα, τη δημιουργία ικανοτήτων και τον εκσυγχρονισμό, περιλαμβανομένης της μηχανοργάνωσης, συμβάλλει στη διευκόλυνση των εμπορικών συναλλαγών.

⁶ COM(2004) 373 τελικό.

- 2.2. Προκειμένου να διατηρηθεί ο περιφερειακός χαρακτήρας των συμβάσεων, η ανακοίνωση πρέπει να καθορίσει συγκεκριμένη ομάδα χωρών που μπορεί να καταστούν συμβαλλόμενα μέρη και να προβλέψει επανεξέταση μετά από μια πενταετία, στο πλαίσιο της οποίας θα εκτιμηθεί αν και άλλες χώρες μπορούν ενδεχομένως να γίνουν συμβαλλόμενα μέρη.

Όπως και το 2001, πρέπει να καθιερωθεί ελεγχόμενη διαδικασία επέκτασης των συμβάσεων για τη βέλτιστη χρήση των διαθέσιμων πόρων και την αξιοποίηση της πείρας από την εφαρμογή της διαδικασίας κοινής διαμετακόμισης σε έναν ευρύτερο γεωγραφικό χώρο. Προς τον σκοπό αυτό, προτείνεται να προσδιοριστεί μια μικρή ομάδα χωρών, των οποίων η σύνδεση με το καθεστώς κοινής διαμετακόμισης θα έχει τα μέγιστα οφέλη για την Ένωση, υπό το όρο ότι οι χώρες αυτές πληρούν το σύνολο των κριτηρίων προσχώρησης.

Η ομάδα αυτή θα αποτελείται από χώρες υποψήφιας και πιθανές υποψήφιας προς ένταξη στην ΕΕ, τις χώρες που καλύπτονται από την πρωτοβουλία για την Ανατολική εταιρική σχέση (Αρμενία, Αζερμπαϊτζάν, Λευκορωσία⁷, Γεωργία, Μολδαβία και Ουκρανία), η οποία προβλέπει ρητά τη κατάρτιση χάρτη πορείας που οδηγεί στην προσχώρηση στις συμβάσεις⁸, και τη Ρωσία, για την οποία ο στόχος της διευκόλυνσης των συναλλαγών αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του χάρτη πορείας για τον κοινό οικονομικό χώρο, τον οποίο συμφώνησαν να δημιουργήσουν η ΕΕ και η Ρωσία⁹.

- 2.3. Όπως υπογραμμίζεται στην ανακοίνωση του 2001¹⁰, μια χώρα μπορεί να κληθεί να προσχωρήσει στις συμβάσεις μόνον εφόσον είναι ικανή να εφαρμόσει το σύνολο του κεκτημένου για τη διαμετακόμιση και τις διατυπώσεις απλούστευσης, οι οποίες ισχύουν κατά τον χρόνο που αυτή καλείται να προσχωρήσει, σε επίπεδο νομοθετικό, λειτουργικό και μηχανοργάνωσης. Συνεπώς, η εθνική νομοθεσία πρέπει να έχει εναρμονιστεί με τις συμβάσεις, οι τελωνειακές υπηρεσίες πρέπει να είναι ικανές να πληρούν τις πρακτικές και οικονομικές απαιτήσεις και να διαθέτουν ένα μηχανοργανωμένο καθεστώς διαμετακόμισης (NCTS).
- 2.4. Επιπλέον, η Επιτροπή, εξ ονόματος της Κοινότητας και σε συνεργασία με τα λοιπά συμβαλλόμενα μέρη των συμβάσεων, θα αναπτύξει επίσης μια σειρά δράσεων με προορισμό την εξασφάλιση της συνολικής συνοχής της προετοιμασίας με την εφαρμογή τελωνειακών μέσων που αφορούν τη νομοθεσία και την ολοκληρωμένη εφαρμογή σε διοικητικό επίπεδο.
- 2.5. Μεταξύ των μέτρων αυτών περιλαμβάνεται η παραχώρηση του καθεστώτος του ανεπίσημου παρατηρητή στις μικτές επιτροπές και στις ομάδες εργασίας για την κοινή διαμετακόμιση και απλούστευση των διατυπώσεων, στην περίπτωση που η παραχώρηση αυτή δεν έχει ήδη γίνει¹¹. Έτσι θα διευκολυνθούν οι προετοιμασίες των

⁷ Η δημιουργία τελωνειακής ένωσης μεταξύ της Λευκορωσίας, του Καζακστάν και της Ρωσίας ενδέχεται να απαιτήσει την ταυτόχρονη προσχώρηση των χωρών αυτών στις συμβάσεις.

⁸ Έγγραφο εργασίας της Επιτροπής που συνοδεύει την ανακοίνωση της Επιτροπής για την Ανατολική εταιρική σχέση (COM(2008) 823).

⁹ Δελτίο τύπου, 15η Σύνοδος Κορυφής ΕΕ-Ρωσίας της 10^{ης} Μαΐου 2005 (Presse 110).

¹⁰ Βλ. σημείο 1.2.

¹¹ Σήμερα, το καθεστώς αυτό έχει παραχωρηθεί στις ακόλουθες χώρες: Λευκορωσία, Κροατία, Γεωργία, Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας, Μολδαβία, Ρωσία, Σερβία, Τουρκία και Ουκρανία.

χωρών αυτών για την εφαρμογή του *κεκτημένου* σχετικά με την κοινή διαμετακόμιση και την απλούστευση των διατυπώσεων και για την μελλοντική εξέλιξη των συμβάσεων, ιδίως σε ό,τι αφορά το σχέδιο της Ένωσης για τα ηλεκτρονικά τελωνεία. Επίσης, οι χώρες αυτές θα μπορούν να είναι επιλέξιμες για συμμετοχή σε συναφείς με τη διαμετακόμιση πρωτοβουλίες (εκπαιδευτικά σεμινάρια, ανταλλαγές υπαλλήλων), οι οποίες διοργανώνονται στο πλαίσιο του προγράμματος «Τελωνεία 2013». Θα αξιολογηθεί η κατάσταση σε ό,τι αφορά τη σύμβαση για το *κεκτημένο* σχετικά με την μηχανοργάνωση προκειμένου να προσδιοριστούν ακριβέστερα η πρόοδος που απαιτείται και οι απαιτήσεις που πρέπει να ικανοποιηθούν.

3. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

- 3.1 Η Επιτροπή ζητά από το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να εγκρίνει τη προτεινόμενη στρατηγική για την επέκταση των συμβάσεων ΕΚ-EZΕΣ περί του καθεστώτος κοινής διαμετακόμισης και περί της απλούστευσης των διατυπώσεων κατά τις εμπορευματικές συναλλαγές, στις υποψηφίες και στις πιθανές υποψηφίες για προσχώρηση στην ΕΕ χώρες στις χώρες που καλύπτονται από την πρωτοβουλία για την Ανατολική εταιρική σχέση, στη Ρωσία και, εφόσον τούτο απαιτείται λόγω της τελωνειακής ένωσης μεταξύ της Λευκορωσίας, της Ρωσίας και του Καζακστάν, στο Καζακστάν.
- 3.2 Συνεπώς, η απόφαση των μικτών επιτροπών ΕΚ-EZΕΣ να καλέσουν μια χώρα να προσχωρήσει στις συμβάσεις πρέπει να λαμβάνεται κατόπιν αξιολόγησης της κατάστασης της χώρας σε ό,τι αφορά το στάδιο προετοιμασίας της, λαμβανομένης υπόψη της εφαρμογής του κοινού καθεστώτος διαμετακόμισης, με την σημερινή και μηχανοργανωμένη μορφή του, στα σημερινά συμβαλλόμενα μέρη.